

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/95/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817214138
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3817214138.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobcu H. E., narodeného XX. XX. XXXX, bytom W. P., C. XXX/XX, proti žalovanej I. A., narodenej XX. XX. XXXX, bytom M., P. X/X, o zaplatenie sumy X.XXX,XX eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Z. súdu H. č. k. XXC/XX/XXXX - XXX zo dňa 28. februára 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a vo výroku IV. o nároku žalobcu na náhradu trov konania z r u š u j e a v rozsahu zrušenia v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 28. 02. 2019 žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 505,57 eur (výrok I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.), konanie v časti o zaplatenie sumy 1.667,87 eur čiastočne zastavil (výrok III.), rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania vo výške 44 %, ktorý je povinná zaplatiť žalovaná s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (výrok IV.), rozhodol o vrátení súdneho poplatku v sume 100,- eur (výrok V., VI.). Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že strany sporu sú podielovými spoluvlastníkmi trojizbového bytu č. X nachádzajúceho sa na X. poschodí vo vchode č. XX v bytovom dome č. súpísne XXX postavenom na parcele č. XXX, zapísanom na L.V. XXXX k.ú. T., v podiele X-ica a súčasne boli bezpodielovými vlastníkami jednoizbového bytu č. X nachádzajúceho sa na 2. poschodí vo vchode č. XX v bytovom dome č. súpísne XXX na parcele č. XXX, zapísanom na L.V. XXXX k.ú. T., ktorý na základe uznesenia Okresného súdu Prievidza č. k. 16C/161/2013-516 zo dňa 04.10.2018 o schválenom zmieri o vyporiadaní BSM strán po rozvoze ich manželstva, bol prikázaný do výlučného vlastníctva žalobcu. Poukázal na povinnosť každého vlastníka bytu a nebytového priestoru poukazovať podľa § 10 ods. 1, 7 zák. č. 182/1993 Zb. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov preddavky do fondu prevádzky, údržby a opráv. Uviedol, že po čiastočnom späťvzatí časti uplatnenej pohľadávky (vzhľadom na to, že žalovaná pohľadávku postupne zaplatila), žalobca proti žalovanej uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 705,57 eur, z čoho suma 505,57 eur predstavovala preddavok do fondu prevádzky, údržby a opráv v jednoizbovom byte a finančný príspevok 2 x 100 eur na opravu a rekonštrukciu strechy bytového domu. Sporným zostalo, či výšku mesačných preddavkov platila stará matka z vlastných finančných prostriedkov alebo ich platil žalobca tak, že svoje finančné prostriedky odovzdával svojmu otcovi, ktorý potom preddavok zaplatil zo svojho trvalého príkazu v banke. Tvrdenie žalovanej, že preddavok platila stará matka žalobcu, zostalo nepreukázané. Preukázaným bolo, že preddavky do fondu opráv platil otec žalobcu cez trvalý príkaz v banke tak, že finančné prostriedky mu v hotovosti odovzdával žalobca, preto súd žalovanej uložil povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie podľa § 454 Občianskeho zákonníka v sume 505,57 Eur. Pokiaľ sa žalobca domáhal zaplatenia príspevku v sume 100,- Eur na opravu a rekonštrukciu strechy v bytovom dome k trojizbovému a k jednoizbovému bytu, v tejto časti súd nepovažoval žalobu za dôvodnú a zamietol ju, nakoľko žalobca nepreukázal

zaplatenie tohto príspevku aj za žalovanú. Z listinného dôkazu, ktorý žalobca do spisu založil, súd nezistil, že by žalobca uvedenú finančnú čiastku zaplatil.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Nesúhlasil s výrokom, ktorým súd žalobu o zaplatenie 200,- eur za rekonštrukciu strechy bytového domu zamietol. Uviedol, že dňa 05. 02. 2018 podal na súd podanie, ku ktorému priložil výpis internetbankingu ako potvrdenie o zaplatení sumy 2 x 200 eur realizovaných 14. 12. 2017. Na tomto výpise je v poznámke uvedené na aký účel boli tieto peniaze použité. V spise je listinný dôkaz uvedený na str. č. 12, ktorý považuje za dostačujúci. Ako dôkaz o platbe k odvolaniu priložil aj kópiu výpisu z účtu Q., na ktorý bola táto finančná čiastka zaslaná.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že žalobca žiadnym dôkazom ani zmluvou so Spoločenstvom vlastníkov bytových a nebytových priestorov Q. nepreukázal, že by sa takouto formou mala platiť úhrada za rekonštrukciu strechy a že táto bola aj v plnej výške uhradená. S rozhodnutím súdu súhlasila.

4. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej zdôraznil, že už v odvolaní poukázal na to, že v podaní zo dňa 05. 02. 2018 označenom ako „úprava požadovanej sumy“ poukázal na dôkaz o zaplatení 2 x 200 eur. Uviedol, že dôkaz o uhradení sumy za rekonštrukciu strechy, ktorý bol realizovaný 15. 12. 2017 je priamo na konkrétnom výpise z účtu, poradové číslo 12/2017, ale je aj v jeho vyjadrení k odporu, ktorý podal osobne na súde dňa 02. 05. 2018. Nachádza sa tam kópia faktúry č. 5, ktorá bola vyhotovená dňa 12. 12. 2017 pánom E. a taktiež kópia príkazu z dňa 15. 12. 2017 na úhradu sumy z R. banky, vykonaný zástupcami Spoločenstva Q. p. E. a p. D. z účtu Q..

5. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

6. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol odvolaním žalobcu napadnutý vo výrokoch I., III., V., VI.; uvedených výrokov sa odvolací súd nedotýkal, tieto nadobudli právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP).

7. Výrokom II. rozsudku súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Proti tomuto výroku podal žalobca odvolanie, z obsahu ktorého je zrejmé, že má výhrady voči skutkovým záverom súdu prvej inštancie, nakoľko súd vytýka, že zamietol žalobu z dôvodu, že neuniesol dôkazné bremeno, hoci v priebehu prvoinštančného konania súdu predložil listinné dôkazy o tom, že sumu 2 x 200 eur za rekonštrukciu strechy zaplatil.

8. Súčasťou obsahu práva na spravodlivý proces je právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (uznesenie Ústavného súdu SR z 03. 07. 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Rozhodovacou praxou bolo ustálené, že nie je nutné, aby súd dal odpoveď na každú žalobnú námietku a rozsah povinností odôvodniť súdne rozhodnutie je závislý od povahy rozhodnutia a od okolností každého prípadu. Súd je však povinný v rozsudku reagovať na zásadné relevantné námietky strán sporu súvisiace s predmetom konania.

9. V odôvodnení rozhodnutia je súd povinný sa vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť dostatočne vysvetlený, a to nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené skutočnosti, ale tiež s poukazom na všetky relevantné úvahy, ktoré ho viedli k právnym záverom, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Vyžaduje sa, aby odôvodnenie rozhodnutia bolo vnútorne konzistentné, presvedčivé, neprotirečiacie si a aby jeho obsah umožňoval uskutočniť odvolací prieskum. V opačnom prípade sa rozhodnutie považuje za nepreskúmateľné.

10. V odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie (bod 17 veta prvá) je uvedené, že vo vzťahu k trojizbovému bytu, sa žalobca domáhal len zaplata príspevku v sume 100,- eur na opravu a rekonštrukciu strechy v bytovom dome, ktorý uplatnil k jednoizbovému bytu. Keďže súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti (v sume 200 eur - poznámka odvolacieho súdu) žalobu zamietol, možno sa domnievať, že žalobca sa domáhal príspevku v sume 100 eur na opravu a rekonštrukciu strechy v bytovom dome vo vzťahu k trojizbovému bytu a 100 eur vo vzťahu k jednoizbovému bytu. Za právne významné považuje odvolací súd zistenie, že trojizbový byt je v podielovom spoluvlastníctve strán sporu, jednoizbový byt bol bytom, ktorý strany sporu nadobudli za trvania BSM, bol v ich bezpodielovom spoluvlastníctve, ktoré rozvodom zaniklo (rozsudok č.k. 9P/72/2012-190 zo dňa 15. 03.

2013) a ktorý bol v dôsledku vyporiadania BSM prikázaný do výlučného vlastníctva žalobcu (uznesenie Okresného súdu Prievidza č.k. 16C/161/2013-516 zo dňa 04. 10. 2018). Pokiaľ ide o trojizbový byt v podielovom spoluvlastníctve, žalobcu rovnako ako žalovanú zaväzujú povinnosti vlastníka podieľať sa na rekonštrukcii strechy bytového domu, v ktorom sa byt nachádza (za splnenia ostatných zákonných podmienok). Pokiaľ ide o jednoizbový byt, pre vlastnícke právo do zániku BSM platí právny režim, v zmysle ktorého sú z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne, spoločne uhrádzajú aj náklady vynaložené na veci, alebo spojené s ich užívaním a udržiavaním. Čím sa v dobe medzi zánikom a vyporiadanim BSM riadia právne vzťahy medzi bývalými manželmi, resp. medzi nimi a tretími osobami, ktoré sa týkajú majetku a záväzkov, ktoré tvorili jeho predmet, zákon výslovne neupravuje. Uplatní sa preto analógia upravená v § 853 Občianskeho zákonníka, ktorý prikazuje použitie tých ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú vzťahy obsahom a účelom im najbližšie, preto na právne vzťahy bývalých manželov v období medzi zánikom BSM a jeho vyporiadanim sa aplikujú predpisy o bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Každému z bývalých manželov prináleží právo k celej veci, pričom jeho vlastnícke právo je obmedzené rovnakým vlastníckym právom druhého manžela. Rovnako tak za trvania BSM v rámci užívania spoločných vecí, nemôže jeden z manželov požadovať po druhom, aby mu nahradil škodu, ktorú spôsobil na spoločnom majetku, alebo vydal to, čím sa obohatil oproti druhému z manželov z úžitkov zo spoločnej veci, nemôžu byť uplatnené tieto nároky do doby než je BSM k spornej veci vyporiadané. Hoci postavenie oboch rozvedených manželov k jednoizbovému bytu bolo v čase podania žaloby rovnaké, keďže vec (byt) ešte nebol medzi stranami sporu vyporiadaný, v čase predmetného rozhodnutia súdu jednoizbový byt v dôsledku vyporiadania BSM nadobudol do výlučného vlastníctva žalobca, pri jeho oceňovaní (oceňovaní nehnuteľných vecí patriacich do vyporiadavaného BSM) sa vychádzalo zo stavu veci ku dňu zániku BSM, avšak z ceny v čase, kedy dochádza k vyporiadaniu (R 42/1972), platba za rekonštrukciu strechy bytového domu bola podľa tvrdení žalobcu uhradená až po zániku BSM, preto nie je žiaden zákonný dôvod a bolo by krajne nespravodlivé, aby žalovaná sa podieľala na zhodnocovaní bytu vo výlučnom vlastníctve žalobcu. Nárok žalobcu na bezdôvodné obohatenie podľa § 454 Občianskeho zákonníka spočívajúci v tom, že žalobca zaplatil 200 Eur, z toho za žalovanú 100 eur za rekonštrukciu strechy bytového domu vo vzťahu k jednoizbovému bytu, nie je daný.

11. Súd prvej inštancie nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 200 eur zamietol z dôvodu, že zo žiadneho listinného dôkazu, ktorý žalobca do spisu založil, súd nezistil, žeby žalobca uvedenú finančnú čiastku zaplatil. Dospel tak k záveru, že v konaní nebolo preukázanie zaplatenie tohto finančného príspevku.

12. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením bremena tvrdenia, keď ide o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore a následne bremena spočívajúceho v tom, tvrdené skutočnosti preukázať. Základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukazovania je ust. § 132 CSP, podľa ktorého strany označia dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Uvedené ustanovenie stanovuje dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách. Strana sporu, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i toho, kto síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany sporu. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany sporu nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé), ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu sporu nepriaznivé rozhodnutie.

13. V prejednávanej veci mal žalobca bremeno tvrdenia, že zaplatil príspevok za opravu a rekonštrukciu strechy v bytovom dome. Aby uniesol dôkazné bremeno, bol povinný predložiť súdu také dôkazy, z ktorých by bolo možné dôvodne usúdiť, že tento príspevok zaplatil. Žalobca súdu k podaniu zo dňa 05. 02. 2018 (č.l. 10 spisu), ktorým upravoval požadovanú finančnú čiastku, pripojil výpis z internetbankingu, ktorým preukazoval doplatenie finančných prostriedkov za rekonštrukciu strechy na bytovke v T. (2 x 200 eur). Žalovaná v podanom odpore uvádza, že od správcu Spoločenstva bytov nemá vedomosť o žiadnej výmene strešnej krytiny na bytovom dome, nemá vedomosť o tom, žeby sa časť výmeny strešnej krytiny financovala z peňazí fondu opráv a časť vyplácala v hotovosti od majiteľov bytov, nárok žalobcu

spochybnila. Žalobca vo vyjadrení k odporu v podaní zo dňa 02. 05. 2018 (č.l. 54 spisu) uvádza, že sa dohodli, že budú financovať opravu z fondu opráv a chýbajúce peniaze riešili okamžitým doplatením, vložením na účet, čo sa zrealizovalo, keďže išlo o nepredpokladanú opravu. Uvádza, že doplatená suma predstavovala 2 x 200 eur, súdu predkladá faktúru vystavenú R. E. o výškových prácach, demontáže starej krytiny a montáže novej strešnej krytiny T..

14. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie (§ 177 ods. 1 CSP). V zápisnici o pojednávaní zo dňa 07. 02. 2019 je zaprotokolované, že súd postupuje podľa § 181 ods. 1, 2 CSP, zo zápisnice však nevyplýva, že súd sa citovanými ustanoveniami riadil a po úkonoch podľa ods. 1 určil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Nevyplýva, že by súd uviedol svoje predbežné právne posúdenie veci. Formulovanie sporných a nesporných tvrdení spolu s označením dôkazov, ktoré budú súdom vykonané, nie je samoučelné. Súd je povinný umožniť stranám reagovať na vzniknutú procesnú situáciu a vytvoriť im priestor na uplatnenie primeraných prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany vo vzťahu k ochrane ich subjektívnych práv a oprávnených záujmov. Je povinný prítomné procesné strany na nariadenom pojednávaní usmerniť tak, aby z ich procesného útoku, resp. procesnej obrany bolo zrejmé, že pokiaľ žalobca proti žalovanej uplatňuje sumu 2 x 100 eur za platbu platenú každým vlastníkom bytu na rekonštrukciu strechy a k svojmu tvrdeniu ponúka listinné dôkazy a žalovaná skutkové tvrdenia žalobcu popiera, nie je postačujúce bez ďalšieho zaprotokolovanie, že žalovaná pohľadávku žalobcu na rekonštrukciu strechy neuznáva z dôvodu, že žalobca jednoznačne nepreukázal, že tieto príspevky zaplatil. Z ust. § 151 ods. 2 CSP vyplýva, že ak strana poprie skutkové tvrdenie, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

15. Nakoľko súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom pri zisťovaní skutkového stavu rozhodol vo veci predčasne, a teda nesprávne a odôvodnenie rozhodnutia neobsahuje dostatok dôvodov, prečo súd dospel k záveru, že zo žiadneho listinného dôkazu nezistil, že žalobca uvedenú finančnú čiastku zaplatil, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b/ CSP). V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách celého konania.

16. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).